

RP 110/2015 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 12 § i kollektivtrafiklagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att kollektivtrafiklagen ändras så att Kotka stad blir behörig myndighet för busstrafiken och den lätta spårtrafiken inom Kotkaregionen och Havslapplands regionala kommunala kollektivtrafikmyndighet i Havslappland. Utöver Kotka stads eget område ska även de områden som utgörs av kommunerna Fredrikshamn och Pyttis höra till Kotka stads behörighetsområde. Områdena i kommunerna Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola och Torneå ska höra till Havslapplands regionala kollektivtrafikmyndighets behörighetsområde med Torneå stad som centralkommun. Syftet med ändringen är att stödja regional utveckling och att skapa förutsättningar för att persontransporterna ska ordnas effektivare.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2016.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt kollektivtrafiklagen är nio närings-, trafik- och miljöcentraler samt 26 kommunala myndigheter behöriga myndigheter inom busstrafiken. De kommunala behöriga myndigheterna är behöriga även i ärenden som gäller den lätta spårtrafiken. Av de kommunala behöriga myndigheterna är tio regionala. Man har strävat efter att uppmuntra de behöriga myndigheterna att se till att det inrättas fler regionala kommunala myndigheter. Beroende på den kommunala självstyrelsen förutsätter ändringar i behörighetsområdena att stadsregionerna av egen vilja godkänner detta.

Enligt gällande lag är Kotka stad och Kemi stad båda behöriga myndigheter inom sina egna områden. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland sköter myndighetsuppgifterna inom kollektivtrafiken i Fredrikshamn och Pyttis och närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland i de övriga kommunerna i Havslappland förutom i Kemi stad.

Det föreslås att kollektivtrafiklagen ändras så att det inrättas en regional kommunal behörig kollektivtrafikmyndighet för Kotka och en för Havslappland. Det område som utgörs av kommunerna Fredrikshamn, Kotka och Pyttis ska höra till behörighetsområdet för Kotka stad. Det område som kommunerna Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola och Torneå bildar ska höra till behörighetsområdet för Havslapplands regionala behöriga kollektivtrafikmyndighet. Det föreslås att ändringen genomförs genom en ändring av kollektivtrafiklagens 12 §, i vilken det föreskrivs om de myndigheter som beviljar tillstånd för linjebaserad trafik. På grund av hänvisningarna i kollektivtrafiklagen påverkar ändringen även innehållet i 13 och 14 §. Det föreslås att Kotka stads behörighet formuleras på samma sätt som behörigheten för de andra regionala behöriga städerna formuleras i kollektivtrafiklagen. Tammerfors stad är till exempel också en regional kommunal behörig myndighet enligt modellen med ansvarig kommun och där finns också ett regionalt förtroendeorgan. När det gäller Havslapplands regionala myndighet föreslås det på begäran av kommunerna att den myndighet som ska inrättas tas in i lagen som Havslapplands regionala kommunala kollektivtrafikmyndighet. Genom kollektivtrafiklagen tas inte ställning till hur en myndighet ordnar sin verksamhet internt.

Kommunerna Fredrikshamn, Kotka och Pyttis föreslår att Kotka stad blir den regionala kommunala behöriga myndigheten inom det område som utgörs av de tre kommunerna. För skötseln av uppgiften har kommunerna genom ett samarbetsavtal inrättat en gemensam enhet för persontransporter, Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö, som är underordnad den tekniska nämndens ansvarsområde för tekniska tjänster i Kotka stad. Enligt kommunernas framställning avses ändringen av behörighetsområdet träda i kraft den 1 januari 2016.

Kommunerna i Havslappland – städerna Kemi och Torneå samt kommunerna Keminmaa, Simo och Tervola – beslutade på basis av en tidigare utredning att i april 2015 föreslå att det ska inrättas en regional behörig myndighet för kollektivtrafiken i regionen Kemi-Torneå. Kollektivtrafikmyndigheten ska underordnas kommunernas gemensamma organ för miljöjänster, Meri-Lapin ympäristöpalvelut, i anslutning till miljöhälsosektionen. I sektionen är alla avtalskommuner redan nu representerade. Torneå stad ska enligt förslaget vara värdkommun för den regionala kommunala kollektivtrafikmyndigheten. I och med inrättandet av Havslapplands regionala behöriga myndighet avstår Kemi stad från de uppgifter som den kommunala behöriga myndigheten haft inom kollektivtrafiken. Enligt kommunernas framställning avses ändringen av behörighetsområdet träda i kraft den 1 januari 2016.

2 Propositionens konsekvenser

Syftet med lagen är att utveckla kollektivtrafiken så att människorna i hela landet har tillgång till sådana kollektivtrafiktjänster som svarar mot människors nödvändiga, dagliga behov av att förflytta sig. Människor förflyttar sig oberoende av kommungränserna, varför det är nödvändigt att planera och genomföra trafiktjänsterna som en regional helhet. Inrättandet av Kotkas och Havslapplands regionala kollektivtrafikmyndigheter kommer att gynna planeringen och genomförandet av kollektivtrafiken och övriga persontrafiktjänster inom de här områdena på bästa möjliga sätt för hela regionen. Detta främjar i sin tur att målet med kollektivtrafiklagen uppfylls. Dessutom stöder lagändringen målen för utvecklingen av stadsregionerna i lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007).

De uppgifter som Kotkas regionala kollektivtrafikmyndighet får ska enligt förslaget skötas av Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö, som har funnits sedan den 1 januari 2014. Redan då enheten inrättades kom man överens om att inrättandet av en regional kollektivtrafikmyndighet skulle vara ett mål på längre sikt. Inrättandet av en regional kollektivtrafikmyndighet ökar inte behovet av personal för ordnande av kollektivtrafiken.

Till den kollektivtrafikmyndighet som inrättas för kommunerna i Havslappland överflyttas uppgifter som gäller region- och lokaltrafiken inom behörighetsområdet från kommunerna och NTM-centralen i Lappland. För skötseln av uppgifterna inom kollektivtrafiken anställs en regionlogistiker från och med den 1 januari 2016 (ny tjänst). Genom att anställa en regionlogistiker kan man säkerställa att det finns tillräckliga resurser för planerings- och upphandlingsuppgifter inom kollektivtrafiken och persontransporterna. För närvarande sköts uppgifterna inom persontransporter och kollektivtrafik som en bisyssla i kommunerna och till en del med mycket knappa resurser. I Kemi sköts uppgifter i anslutning till kollektivtrafiken av tekniska direktören och i Torneå av upphandlingschefen. Anställandet av en regionlogistiker kommer i synnerhet att frigöra resurser för dessa personer till att sköta övriga arbetsuppgifter. I de övriga kommunerna inom det område där myndigheten ska inrättas sköts de här uppgifterna av förvaltningsdirektörerna. På grund av de knappa personalresurserna har uppgifter inom kollektivtrafiken (såsom regiontrafikarbetsgruppens sakkunnigtjänster, utarbetandet av ansökningar om statsunderstöd och kostnadsuppföljningen) tidvis också skötts som köptjänst. Man uppskattar att köptjänsterna kommer att minska då regionlogistikern anställs. Till följd av nedskärningar i verksamhetsanslagen för närings- trafik- och miljöcentralerna har också personalresurserna inom närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland minskat genom uppsägningar och uppgifterna har omfördelats mellan olika sakkunniga. Till följd av ändringen av behörigheten uppkommer en besparing på cirka 0,2 årsverken för närings- trafik- och miljöcentralen i Lappland, vilket är ett led i effektiviseringen av närings-, trafik- och miljöcentralens verksamhet. Besparingen beräknas uppstå tidigast under 2017.

Inrättandet av Havslapplands regionala kollektivtrafikmyndighet beräknas ge upphov till årliga tilläggskostnader på cirka 70 000 euro för kommunerna i regionen. I kostnadskalkylen ingår regionlogistikerns lön inklusive och i liten utsträckning också andra organisationskostnader. Kostnaderna fördelas mellan kommunerna i förhållande till invånarantalet. Genom inrättandet av den nya tjänsten strävar man till att effektivisera planeringen och upphandlingen av persontransporterna samt till att stoppa den kontinuerliga ökningen av transportkostnaderna. Utan regional kompetens skulle det vara svårt att i fortsättningen anvisa behövliga resurser för att bevaka kollektivtrafikens intressen och för att beakta regionens särdrag och transportbehov.

3 Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts vid kommunikationsministeriet på initiativ av de berörda kommunerna.

RP 110/2015 rd

Kommunerna Fredrikshamn, Kotka och Pyttis har lämnat sina beslut om inrättande av en regional behörig myndighet till kommunikationsministeriet under våren och sommaren 2015.

Utlåtanden om förslaget om inrättande av Havslapplands regionala kommunala kollektivtrafikmyndighet har begärts av kommunerna i Havslappland den 16 mars 2015. Ett avtal som godkänts och undertecknats av kommunerna samt ett förslag om ändring av kollektivtrafiklagen har lämnats till kommunikationsministeriet den 28 maj 2015.

Propositionen har varit på remiss 27.7–4.9.2015. Utlåtanden lämnades av NTM-centralen i Sydöstra Finland, NTM-centralen i Lappland, NTM-centralen i Birkaland, NTM-centralen i Norra Österbotten, samkommunen Helsingforsregionens trafik, städerna Kemi, Karleby, Kuopio, Lahtis, Villmanstrand, Joensuu, Björneborg, Nyslott och Åbo, Finlands Kommunförbund rf, Trafikverket och Linja-autoliitto ry. Med undantag av Linja-autoliittos utlåtande var alla utlåtanden positiva till förslaget. Linja-autoliitto konstaterade i sitt utlåtande att myndigheternas behörighetsområden borde täcka områden som motsvarar landskapen i storlek. Det huvudsakliga innehållet i utlåtandena skildras i ett remissammandrag som finns på kommunikationsministeriets webbplats.

4 Ikraftträdande

Det är ändamålsenligt att tidsmässigt anpassa ett utvidgande av behörighetsområdet för de behöriga myndigheterna inom kollektivtrafiken till ingången av ett kalenderår. Ärendet har beretts i kommunerna så att Kotkas och Havslapplands regionala behöriga kollektivtrafikmyndigheter kan inleda sin verksamhet vid ingången av 2016.

Av denna orsak föreslås lagen träda i kraft den 1 januari 2016.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 12 § i kollektivtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kollektivtrafiklagen (869/2009) 12 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 872/2012,
som följer:

12 §

Myndigheter som beviljar tillstånd för linjebaserad trafik

Tillstånd för linjebaserad trafik som bedrivs enbart i Hyvinge, Imatra, Kajana, Karleby, Kouvola, Nyslott, Raumo, Riihimäki, Rovaniemi, Salo, S:t Michel, Seinäjoki, Vasa eller Villmanstrand, beviljas av den kommunala myndigheten.

Den regionala kommunala myndigheten beviljar tillstånd för linjebaserad trafik som bedrivs enbart inom dess behörighetsområde. Regionala kommunala myndigheter är

1) Samkommunen Helsingforsregionens trafik inom det område som kommunerna Esbo, Grankulla, Helsingfors, Kervo, Kyrkslätt, Sibbo och Vanda bildar,

2) Tavastehus stad inom det område som kommunerna Hattula, Janakkala och Tavastehus bildar,

3) Joensuu stad inom det område som kommunerna Joensuu, Kontiolahti och Liperi bildar,

4) Jyväskylä stad inom det område som kommunerna Jyväskylä, Laukaa och Muurame bildar,

5) Kotka stad inom det område som kommunerna Fredrikshamn, Kotka och Pyttis bildar,

6) Kuopio stad inom det område som kommunerna Kuopio och Siilinjärvi bildar,

7) Lahtis stad inom det område som kommunerna Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Hämeenkoski, Kärkölä, Lahtis, Nastola, Orimattila, Padasjoki och Sysmä bildar,

8) Havslapplands regionala kommunala kollektivtrafikmyndighet inom det område som kommunerna Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola och Torneå bildar,

9) Uleåborgs stad inom det område som kommunerna Ii, Kempele, Limingo, Lumijoki, Muhos, Tyrnävä och Uleåborg bildar,

10) Björneborgs stad inom det område som kommunerna Björneborg, Harjavalta, Kumo, Nakkila och Ulvsby bildar,

11) Tammerfors stad inom det område som kommunerna Birkala, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Tammerfors, Vesilahti och Ylöjärvi bildar,

RP 110/2015 rd

12) Åbo stad inom det område som kommunerna Lundo, Nådendal, Reso, Rusko, S:t Karins och Åbo bildar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 5 november 2015

Statsminister

Juha Sipilä

Kommunikationsminister Anne Berner

Lag

om ändring av 12 § i kollektivtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kollektivtrafiklagen (869/2009) 12 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 872/2012,
som följer:

Gällande lydelse

12 §

*Myndigheter som beviljar tillstånd för linje-
baserad trafik*

Tillstånd för linjebaserad trafik som bedrivs enbart i Hyvinge, Imatra, Kajana, Karleby, *Kemi, Kotka*, Kouvola, Nyslott, Raumo, Riihimäki, Rovaniemi, Salo, S:t Michel, Seinäjoki, Vasa eller Villmanstrand beviljas av den kommunala myndigheten.

Den regionala kommunala myndigheten beviljar tillstånd för linjebaserad trafik som bedrivs enbart inom dess behörighetsområde. Regionala kommunala myndigheter är

1) Samkommunen Helsingforsregionens trafik inom det område som kommunerna Esbo, Grankulla, Helsingfors, Kervo, Kyrkslätt, Sibbo och Vanda bildar,

2) Tavastehus stad inom det område som kommunerna Hattula, Janakkala och Tavastehus bildar,

3) Joensuu stad inom det område som kommunerna Joensuu, Kontiolahti och Liperi bildar,

4) Jyväskylä stad inom det område som kommunerna Jyväskylä, Laukaa och Muurame bildar,

5) Kuopio stad inom det område som kommunerna Kuopio och Siilinjärvi bildar,

6) Lahtis stad inom det område som kommunerna Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola,

Föreslagen lydelse

12 §

*Myndigheter som beviljar tillstånd för linje-
baserad trafik*

Tillstånd för linjebaserad trafik som bedrivs enbart i Hyvinge, Imatra, Kajana, Karleby, Kouvola, Nyslott, Raumo, Riihimäki, Rovaniemi, Salo, S:t Michel, Seinäjoki, Vasa eller Villmanstrand, beviljas av den kommunala myndigheten.

Den regionala kommunala myndigheten beviljar tillstånd för linjebaserad trafik som bedrivs enbart inom dess behörighetsområde. Regionala kommunala myndigheter är

1) Samkommunen Helsingforsregionens trafik inom det område som kommunerna Esbo, Grankulla, Helsingfors, Kervo, Kyrkslätt, Sibbo och Vanda bildar,

2) Tavastehus stad inom det område som kommunerna Hattula, Janakkala och Tavastehus bildar,

3) Joensuu stad inom det område som kommunerna Joensuu, Kontiolahti och Liperi bildar,

4) Jyväskylä stad inom det område som kommunerna Jyväskylä, Laukaa och Muurame bildar,

5) *Kotka stad inom det område som kommunerna Fredrikshamn, Kotka och Pyttis bildar,*

6) Kuopio stad inom det område som kommunerna Kuopio och Siilinjärvi bildar,

RP 110/2015 rd

Hämeenkoski, Kärkölä, Lahtis, Nastola, Orimattila, Padasjoki och Sysmä bildar,

7) Uleåborgs stad inom det område som kommunerna Ii, Kempele, Limingo, Lumijoki, Muhos, Tyrnävä och Uleåborg bildar,

8) Björneborgs stad inom det område som kommunerna Björneborg, Harjavalta, Kumo, Nakkila och Ulvsby bildar,

9) Tammerfors stad inom det område som kommunerna Birkala, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Tammerfors, Vesilahti och Ylöjärvi bildar,

10) Åbo stad inom det område som kommunerna Lundo, Nådendal, Reso, Rusko, S:t Karins och Åbo bildar.

7) Lahtis stad inom det område som kommunerna Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Hämeenkoski, Kärkölä, Lahtis, Nastola, Orimattila, Padasjoki och Sysmä bildar,

8) *Havslapplands regionala kommunala kollektivtrafikmyndighet inom det område som kommunerna Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola och Torneå bildar,*

9) Uleåborgs stad inom det område som kommunerna Ii, Kempele, Limingo, Lumijoki, Muhos, Tyrnävä och Uleåborg bildar,

10) Björneborgs stad inom det område som kommunerna Björneborg, Harjavalta, Kumo, Nakkila och Ulvsby bildar,

11) Tammerfors stad inom det område som kommunerna Birkala, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Tammerfors, Vesilahti och Ylöjärvi bildar,

12) Åbo stad inom det område som kommunerna Lundo, Nådendal, Reso, Rusko, S:t Karins och Åbo bildar.

Denna lag träder i kraft den 20 .